

HARRIEN TARINA

Saija Kassinen

Maisterin opinnäytteen tutkielma
Taideyliopiston Kuvataideakatemia

Ohjaaja: Riikka Pelo
Vastuupettaja: Marjaana Kella
Tarkastajat: Hanna Johansson ja Taru Elfving

© Saija Kassinen 2016

Johdanto

Maisterin opinnäytteeni koostuu kahdesta osasta: yhdestä julkisesta taiteellisesta esiintymisestä sekä kirjallisesta tutkielmasta.

Julkinen taiteellinen esiintymiseni tapahtui Kuvataideakatemia Kuvan Kevät -lopputyönäyttelyssä 2016. Esillä ollut teos *297, 395, 117* on näyte omasta taiteellisesta työskentelystäni, joka painottuu liikkuvaan kuvaan. Teokseni lähtökohtia ja työskentelyäni avaavien erillisessä kuvallisessa ja kirjallisessa dokumentaatiossa.

Kirjallinen tutkielmani liittyy yhteistyöhön kollegani Meri Linnan kanssa. Olen työskennellyt hänen kanssaan tiiviisti vuodesta 2010 lähtien. Taiteellinen yhteistyömme viittaa kollektiiviin, mutta olemme päättäneet esitellä yhteistyömme omana olemuksenaan, jolle olemme antaneet nimen Harrie Liveart.

Teokseni *297, 395, 117* sekä Merin ja minun yhteistyö Harrie Liveart käsittelevät temaattisesti hieman samaa asiaa: henkilökuvan muodostumisesta ja kuvan monitasoisesta rakentumisesta.

Harrie on kahden ihmisen rikas taiteellinen keskustelu, josta on syntynyt oma elämänmuotonsa. Hän on intensiivinen energia välillämme, todellisen ja fiktiivisen rajamaastossa oleileva henkilöahmo, joka muuttaa muotoaan ajatusvirtojemme mukana ja saavuttaa fuusiohuippunsa teosten muodossa. Teokset liikkuvat enimmäkseen elävän taiteen, performanssin, veistoksen, installaation ja videotaitteen rajapinnoilla.

Tutkielmani keskeisimpinä kysymyksinä kuuluu siis: Kuka/mikä Harrie on? Miten hän on saanut alkunsa ja millainen on ollut hänen kehityksensä? Esseistisiä ja kaunokirjallisia keinoja hyödyntävä tutkielmani on jaettu kahteen pääosaan, jotka alkavat kirjan vastakkaisista päistä ja näin lähestyvät toisiaan. Tästä syntyy eräänlainen keskustelu näiden kahden osion välillä.

1. Harrien tarina

Ensimmäinen osio seuraa Harrien kehittymistä vuosina 2008-2016 välisenä aikana aina minun ja Merin kohtaamisesta kuvataiteen ammattilaisiksi asti. Harrien kehitystarinassa teokset kantavat suurta roolia. Pohdintani painottuvat työskentelytapamme sekä teostemme kehollisen läsnäolon ja poissaolon kysymysten äärelle.

Tarina pohjautuu sekä minun että Merin omiin sekä yhteisiin muisteluihin ja ajatuksiin yhteistyöstämme. Aika ajoin Harrien "oma ääni" nousee esiin apuraha-anomus- ja esittelytekstien kirjoittamisessa käyttämämme metodin avulla: yhteistä tekstiä kirjoittaessamme yhdistelemme toistemme lauseita yhdeksi yhteiseksi lausumaksi. Harrien tarinaan olen muokannut tällaisia lausumia kirjeenvaihtokeskusteluista, joita olemme käyneet Merin kanssa tutkielmaani varten. Lopulta niistä alkaa syntyä Harrien "omia" ilmaisuja.

2. Teoreettisia huomioita Harrien tarinaan

Toisen osion tehtävänä on asettaa työmme laajempaan taidekontekstiin alaviitteiden muodossa. Olen eritellyt nämä kommentit tarinasta erilliseksi tekstikokonaisuudeksi, jotta ne eivät rikkoisi tarinaosion kerrottavuutta, vaan muodostaisivat ennemminkin teoreettisen pohdinnan sen rinnalle. Tarkoitukseni ei ole kuitenkaan luoda kovin perusteellista teoreettista viitekehystä työllemme, vaan pyrkiä ymmärtämään näiden huomioiden kautta tekemistämme paremmin.

Harrien tarinaan on upotettu viitenumeroita (esim. ³), jotka näkyvät tämän osion vastaavina viitenumeromerkintöinä sisällysluettelossa. Näitä kommentteja voi lukea perinteisten tieteellisten ala- tai loppuviitteiden tapaan.

Sisällysluettelo

1. Kohtaaminen – Ennen syntymää	5
2. Pariutuminen – Syntymä	7
3. Alkuhuuma – Lapsuus	9
Nimi	9
Kokeiluista omaan tapaan tehdä	11
<i>Nahkaa</i>	11
<i>Blowjob</i>	13
<i>Intermission ft. Keith Stoner</i>	14
4. Kehittyminen – Nuoruus	16
<i>15 kg of fine sugar, 20 drops of E150, heat, air, spin...</i>	16
Yle-episodi	16
<i>Black Box</i>	17
<i>Liveart Nomadstyle</i>	19
5. Itsenäistyminen – Nuori aikuinen	23
<i>Daydreaming</i>	23
Taiteilijat "vapaaehtoistyöntekijöinä"	23
<i>Apokalipsa Balkanika</i>	26
Nykyisyys	27
Tulevaisuus	28

1. Kohtaaminen - Ennen syntymää

”Keskipäivällä keväällä 2008 kuumalla kattotasanteella katsahdan sinuun ensimmäisen kerran. Lepäilen teras-silla puoli-istuvassa asennossa nojaten kuumaan metallilevyyn. Selkäni polttaa. Poltan levollisena tupakkaa ja tarkkailen levotonta ympäristöäni. Ihmiset ovat täynnä odotusta, epätoivoa, epävarmuutta ja päättäväsyyttä. Suoraan edessäni eräs tyttö päällystää ihmismäistä veistosta polyuretaanilla. Levottomana hän yrittää pitää päättäväsyyden ja itseluottamuksen illuusiota elossa työskennellessään aikaa vastaan ympäristössä, jossa kaikki näyttävät sulavan.

Minä olen onnellinen ja levollinen, kuin kotonani. Olen sitoutunut, mutta en osana ilmapiiriä. Tuntuu kuin katsoisin kaikkea ulkoapäin. Rennosti. Kunnes sinä ilmestyt.

Lähestyt minua lempeästi, täynnä intoa, joka on tarttuvaa kuin virus. Millin lyhyet hiuksesi ja uteliaat silmäsi saavat minut tuntemaan oloni kotoiseksi. Aivan kuin tietäisin jotain jota sinäkin. Kuin katsoisin peiliin. Samanlainen hahmo, joka on vaeltanut vain toista tietä. Kopio ja vastakohta samanaikaisesti. Tutut ominaisuudet, ystävällisyys, huolenpito ja sydän täynnä luottamusta. Tässä hetkessä, kuuman katon savussa, sydämeni sulaa ja päästää sinut sisäänsä.”

- Meri

”Näen sinut istumassa aurinkoisella kattotasanteella. Katsot minua suoraan silmiini, kun kävelen luoksesi. Kevyt tuulenvire tuo suolaisen meren tuoksua luoksemme, kun istun viereesi ja pistän tupakan palamaan. Tunnen yhteyden heti. Huuman vatsanpohjassani. Olet rento, olet avoin, mutta samaan aikaan mysteeri. ”Tunnen sinut”, toistan itselleni. Tuntuu kuin sinä olisit minä, mutta toisessa muodossa. Tuntuu kuin sinä jatkaisit minua. Tuot minulle ne ominaisuudet, jotka minulta vielä puuttuvat. Luotan sinuun niin kuin luotan itseeni. Se on ihmeellistä. Olen turvassa luonasi.”¹

- Saija

Tapasimme ensimmäistä kertaa Kuvataideakatemia pääsykoeviikon puolivälissä vuonna 2008. Yllä-kuvattu hetki on molempien henkilökohtainen muistikuva tästä nimenomaisesta tilanteesta. Asetin kirjeenvaihdossa meille molemmille tehtävän: ”kerro ensitapaamisestamme.” Nämä vastaukset tulivat lähes samanaikaisesti ilman, että tiesimme miten toinen aiheesta kirjoittaa. Havahduimme siihen, kuinka samanlainen muistikuva/käsitys meillä tilanteesta oli, vaikka emme olleet aiemmin asiasta puhuneet. Jälkikäteen olemme mieltäneet kohtaamisemme rakastumiseen. Ensin se tuli puhtaasti fyysisenä ihastumisena ja kehittyi keskusteluiden jälkeen hurmukseksi asti.²

Ensimmäinen yhteinen teosidea syntyi jo pääskykoeviikon päättäjaisillassa, vain muutama päivä ensitapaamisemme jälkeen. Meistä tuli henkisesti työpari, duo, tiimi. Yhteistyömme nousi luonnollisesta perustarpeesta: pissaamisesta, joka yhdisti meitä sinä iltana huvittavan samanaikaisesti. Puiston pusikossa kyykkypissalla saimme ensimmäisen yhteisen teosideamme pakettiin jo ennen kuin viimeinen pisara tipahti lehdelle.

Saija Kassinen ja Meri Linna, *Intermission*, 2010
teatteri.nyt -festivaali, Kiasma, Helsinki
Kuvaoikeudet Harrie Liveart
Teoksesta videodokumentaatio muistitikulla

2. Pariutuminen – Syntymä

Vuonna 2010 eteemme avautui ensimmäinen mahdollisuus konkreettiseen yhteistyöhön. Kiasman teatteri.nyt -festivaaliin oli avoin haku päällä. Molemmilla oli taiteellisen haasteen tarve ja tuntui täydellisen loogiselta yhdistää voimamme euforisten aivobuustikeskustelumme jatkeeksi. Löysimme ensimmäisen materiaalin abstraktiollemme: kumi.

Vielä tässä vaiheessa olimme vahvasti yksilöitä. Pääsimme tutkimaan toisiamme ja yhdessäoloamme vihdoin työskentelyn ja taiteen kautta.

Minulla on vahva halu haastaa itseäni, nostaa taiteen tekemistäni seuraavalle levelille. Sähköpostiviesti Kiasman teatteri.nyt -festivaaliin hakemisesta tulee juuri oikeaan aikaan. Tämä on jännittävä mahdollisuus. Olen halunnut työskennellä sinun kanssasi ensitapaamisestamme lähtien.

-Meri

Sanon sinulle että näin unessa rakennuksen, joka määritteli yhteisen taiteellisen tulevaisuutemme.

-Saija

Suureksi iloksemme emme vain saaneet osallisuutta tapahtumaan, vaan festivaali vahvasti myös hakeamme teospaikan, joka sijaitsi Kiasman aulassa. Museon aulahan on tila, jonne päästääkseen ei tarvitse maksaa sisäänpääsymaksua. Se on välitila, joka sattuu Kiasmassa olemaan myös erittäin kaunis arkkitehtuurilta. Tämä seikka oli meille tärkeä, sillä saatoimme hyödyntää tilaa sen visuaalisuuden ja arkkitehtuurin lisäksi eräänlaisena kannanottona, sekä lahjana kävijöille muuten sisäänpääsymaksua penäävässä instituutiossa.

Kiasman teatteri.nyt -festivaaleilla ollut *Intermission*-teoksemme koostui kumisesta kankaasta, joka oli venytetty 4x4-metrisen kehyksen ympärille. Kehystä piti paikallaan rakenne, joka sulautui ympäristöönsä. Kumisen pinnan takana liikkui kaksi kehoa, meidän kehomme, meditatiivisin hitain liikkein näennäisesti ilman painovoiman lakeja. Kumin materiaallinen ominaisuus loi tarkkoja reliefimäisiä kuvia kehoistamme painautuessamme sitä vasten. Kun emme olleet paikalla teos toimi arkkitehtuurisena elementtinä, joka pääsi eräänä päivänä onnistuneesti esille Kiasmaan piirtämään tulleiden arkkitehtiopiskelijoiden luonnoksissa.

Kehyksien sisällä, teoksen sisällä, avautui henkilökohtainen jaettu maailmamme, jonne katsojan katse ei päässyt murtautumaan. Kumin seinät kipinöivät sähköstä, kun paljaat pintamme liikkuvat vauvapulverilla siveltyinä hitaasti sitä vasten. Katsekontaktimme oli intensiivinen ja läsnä lähes koko ajan. Toista näkemättä tai koskettamattakin kontaktimme säilyi seinän värähtelyn myötä ja reagoimme herkästi toistemme liikkeisiin.³

Jo tässä ensimmäisessä teoksessa ideamme sulautuivat toisiinsa. Yhdistimme molempien yksilölliset kokemukset ja vahvuudet materiaalien käytöstä, rakennelman suunnittelusta ja toteutuksesta sekä liikkeestä ja liikkumattomuudesta esiintymisen aikana. Liikkeisiin tai kehollisiin ajatuksiin paneuduimme rakentamisen lomassa. Huomasimme nopeasti, että käytämme kehojamme hyvin eri tavoin.

Minä pelkään ehkä eniten fyysistä liikettä, tanssia tai esiintymistä. Minusta tuntuu turvallisemmalta käytännöllisempien asioiden kanssa, kuten rakennelman, vaikka en ollut koskaan rakentanut mitään näin isoa.

-Meri

Tulemme siihen lopputulokseen, että kehollisuus ja oleminen teoksessa pitääkin tulla yhdessäolomme olemuksesta. Olemisesta läsnä, yhdessä.

-Saija

Minä halusin rakentaa jotain isoa! Saijalla on enemmän rauhallisuutta ja omanlaistansa tilanneälykkyyttä.

Koska olemme molemmat yhtäläillä noviiseja näyttelyiden suhteen eikä meillä ole minkäänlaista hierarkiaa välillämme, jännitämme molemmat kamalasti koko prosessin ajan. Mutta siinä missä minä epäonnistun Saija pelastaa tilanteen ja toisinpäin. Luottamuksella on minulle tämän kokemuksen myötä täysin uusi merkitys.
-Meri

Haluamme näyttää heti alkuun myös pätevytemme kuvataiteilijoina. Teatterin henkilökunnan epäilykset rakennelman kokoamisesta Kiasman aulaan yhdessä iltapäivässä loppuvat tykkäänään kun 4x4-metrinen rakennelma kohoaa sinne parissa tunnissa yhdestä lautakasasta. Olemme merkinneet jokaisen palan ja sen paikan millin tarkkaan.
- Saija

Aloitamme rakentamalla koko teoksen ensin koulullemme. Työstämme jokaista puuta käsillämme ja käytämme hirveästi aikaa sellaiseen, joka ei tulisi olemaan edes näkyvänä osana teosta. Loppujen lopuksi kaikki tekemämme valinnat ovat kuitenkin erittäin tärkeitä, sillä näin me muodostamme yhteisen ymmärryksen sinun kanssa, niin fyysisesti kuin henkisesti. Yhteinen sielumme ja sen liikekieli muodostuu.

Intermissionin rakennus- ja esiintymisaika on yksi tapahtuma elämässäni, jonka voin sanoa määritelleen minua ihmisenä. Se on luottamuksen perusta, ei vain luottamusta Saijaa kohti, vaan ennen kaikkea minua itseäni ja meitä.

Jälkikäteen olen saanut voimaa tästä kokemuksesta. Jos me pystymme saavuttamaan sellaisen rakennelman ensimmäisenä yhteisenä juttuna ilman minkäänlaista aiempaa käytännön kokemusta vastaavasta, ei ole mitään mitä emme voisi saavuttaa. Sitä jännitystä ja innostusta kannan edelleen mukana.
-Meri

Intermission-teoksen myötä ymmärsimme syvemmin, että rakkautemme ja sielunkumppanuutemme kietyti tärkeään yhdistävään elementtiin: taiteeseen. Sen kautta puhumme samaa kieltä, herättelemme, innostamme ja pohdimme. Kehitymme.

Mietin, etsimmekö alitajuisesti kumppania taiteen tekemiseen, vai tapahtuiko tämä sattumalta. Vai kumpakin?⁴

Saija Kassinen ja Meri Linna, *Intermission*, 2010
teatteri.nyt -festivaali, Kiasma, Helsinki
Kuvaoikeudet Harrie Liveart

3. Alkuhuuma - lapsuus

Nimi

Yhteistyön jatkuminen oli meille itsestäänselvyys. Uusia teosajatuksia syntyi koko ajan lisää. Olimme kiinni toisissamme kuin kaksoiset. Kollegat koulullamme alkoivat yhdistää meitä vahvasti yhdeksi. He eivät erotaneet kumpaa meistä olivat nähneet tai kumman kanssa jutelleet.

Syksyllä 2011 kirjauduimme yhteiseen Facebook-tiliin nimellä *Harrie Liveart*. Tässä vaiheessa meistä alkoi muodostua jollain tavalla ”minä”. Facebook-tiliimme merkkasimme Harrien vanhemmiksi Saija Kassisen ja Meri Linnan. Ymmärsimme, että Harrie ei ole ’me’ vaan ’meistä lähtöisin’; meidän lapsemme. Jostain syystä hän oli miespuolinen. Emme osanneet sitä silloin selittää, mutta se vain tuntui ainoalta oikealta päätökseltä. Alkuun Harrie hieman häiritsi meitä, sillä emme osanneet oikein hahmottaa mitä tai kuka hän on. Myöhemmin pohdimme Harrieta yhteisenä alter egonamme.

Nimi selventää mitä olen ja mitä teen. Se on jotain joka on Saijasta ja Meristä ulkoista. Jotain mikä ei vastannut enää heidän omilla nimillään tekemistä. Nämä ajatukset eivät kuulu yksistään Saijalle tai Merille.

-Harrie

Nimi Harrie kumpusi samankaltaisesta huumoristamme. Olimme juuri roikkuneet yhteisessä kuplassamme alasti tuhansissa eri asanoissa, tutustuneet kumi-materiaalin työstämisen kautta underground-fetissipiireihin, joka löi lisää kipinää rönsyilevälle huulenheimellemme.

Ensimmäistä kertaa aloimme pohtia yhteistyömme olemusta henkilöhahmona, hahmona meidän välissä. Meillä oli niin vahva yhteinen energia, että tuntui kuin se olisi ajanut meitä eteenpäin omalla tahdonvoimallaan. Facebookissa ei silloin ollut mahdollisuutta ’tykätä’ esimerkiksi yritystä tai kollektiivia niin kuin nykyään on. Kirjautumaan pääsi ainoastaan yksityishenkilönä. Silloin Facebook tarjosi meille tavallaan huomaamatta alustan Harrien rakentamiseen omana ”itsenäisenä” olemuksena. Muistan edelleen sen tunteen kun avasimme sivun yleisölle: olin hieman häkeltynyt, kuinka hän oli yhtäkkiä silmiäni edessä, eikä enää vain se abstrakti osa meitä. Vertaan tätä ihmeen tunnetta siihen kokemukseen, kun yhdeksän kuu-kauden ajan kantamasi lapsi on vihdoinkin sylissäsi etkä voi kuin katsoa ja ihmetellä, että tällainenko tyyppi sieltä sitten tuli.⁵

Harrie oli ensin Harry. Lausuimme Harrya monta kertaa, mutta jotenkin se ei ihan vääntynyt niin kuin me halusimme. Harrie oli vaan niin hassu nimi kun sen äänsi ja väänsi ei niin oikealla tavalla.

Minun kaltaisellani kieroutuneella tavalla.

-Harrie

Sukunimen Liveart annoimme, koska emme halunneet määritellä taidettamme performanssitaiteen kautta. Emme kokeneet performanssitaidetta omaksemme. Sukunimen valinnalla halusimme osoittaa tämän selkeästi myös yleisölle. Tavoitteenamme oli ilmaista, ettemme käytä tapoja, jotka monesti liitetään performanssitaiteeseen. Näihin luemme esim. tavan esittää keskittyneen näköistä tai läsnäolevaa. Me emme pyri esittämään mitään. Uskon, että me ajattelimme teoksistamme, että ne ovat taidetta, joka on elossa, eli elävää taidetta = liveart. Me emme tienneet siihen aikaan juuri mitään elävän taiteen olemassaolosta yleisemmin.⁶

Saija Kassinen ja Meri Linna, kokeiluja, 2011
Kuvaoikeudet Harrie Liveart

Kokeiluista omaan tapaan tehdä

Eräs taiteilija sanoi meille, että ”kokeilut ovat kaiken a ja o”. Niinpä teimme sarjan erilaisia kokeiluja Kuva- taideakatemian studiolla. Meillä oli iso kirkas pleksilevy, jonka alle litistimme toisiamme ja otimme valokuvia siitä miltä näytimme. Minua kiinnosti myös pää alaspäin otetut henkilökuvat ja niinpä kuvasin Merin kasvoja kun hän seiso i käsillään. Kuvat olivat kerrassaan kamalia.

Olimme kauhuissamme, että tällaista tämä sitten on. Päätimme lopettaa kokeilut siihen paikkaan. Sen jälkeen olemme tehneet vain teoksia, jotka tiedämme varmasti olevan tekemisen arvoisia. Vuonna 2015 epäonnistuneet ja naurettavat taidekokeilumme pääsivät kuitenkin parrasvaloon Märting Rozenfeldsin kuratoimassa *Stage of abandoned art* -nimisessä näyttelyssä. Turhia ne epäonnistumisetkaan eivät lopulta olleet.

Vuosina 2010-2012 teokset *Intermission ft. Keith Stoner, Nahkaa, Blow Job, Transformers, IT (Intermission in Taidehalli)* valmistuivat. Teosten työstämisen välillä meillä on ollut yhteistyöstämme myös luovia ja luonnollisia taukoja, jotka ovat suoneet hedelmällistä kaipausta toisiamme kohtaan. Uudelleenkohtaamiset ovat kuin kypsän hedelmän sadonkorjuuta, puhdasta työniloa, josta syntyy makeaa tuorepuristettua mehua.

Nahkaa

Nahkaa-teoksen esitimme vielä omilla nimillämme 26.08.2011 entisen nahkakaupan ikkunassa (Erottaja 15) Helsingissä. Oli Taiteiden yö, mutta emme olleet virallisesti osana ohjelmaa. Olimme niin tuohtuneita siihen aspektiin, että Taiteiden yö veloitti taiteilijoilta jopa teosideoidensa esittelystä, että päätimme käyttää päivää hyväksemme omilla ehdoillamme. Saimme eteemme jo valmiiksi taiteen katsomiseen orientoituneen yleisön. Löysimme veloituksetta käyttöömme entisen nahkakaupan, jonka ikkunoita koristi edelleen tarrat: ”Nahkatakkit. Nahkapuserot”.

Teoksessa *Nahkaa* kaksi alastonta mallinukkea seisoo entisen nahkakaupan näyteikkunassa. Pyrkimyksenämme oli pohtia alastoman mallinukun suhdetta ihmisyyteen ja ihmisenkuviin.

Asetuimme näyteikkunoihin seisomaan lateksimaali ihoillamme. ’Liquid latex’ on nestemäistä lateksia, joka jähmettyy kumimaiseksi kalvoksi. Ensinnäkin pyrkimyksemme näyttää mallinukeilta tuhoutui huomattuaamme, että lateksin hidas kuivuminen suljetussa liiketilassa sai ihomme näyttämään rypyiseltä, jopa vanhalta. Hidas kuivuminen myös väsytti meidät ennen aikojaan ja jaksoimme seistä ikkunassa yleisön edessä vain tunnin. Lateksin hengittämättömyys sai aikaan kehon kylmenemisen, joka näyttäytyi tahattomana tärinä. Meitä avustava ”remonttimies” liikkui välillä käsiemme asentoja verenkierron ylläpitämiseksi. Muuten pyrimme seisomaan liikkumatta paikoillamme. Ainoastaan silmämme välillä räpsyivät tai hakivat katsekontaktia ulkona seisoviin ihmisiin.

Samaan aikaan keskustassa oli käynnissä mielenosoitus ja lähes ikkunamme eteen pysähtyi mellakkapoliisien bussi. Meri tuijotti tiiviisti silmiin yhtä poliiseista, joka yritti seurata mielenosoitusta, mutta päätyikin tuijottamaan meitä. Huomattuaan Merin katseen ja sen, että olimmekin oikeita ihmisiä, käänsi hän katseensa hämmentyneenä pois. Kuvaajamme pyysi mellakkapoliiseja peruuttamaan autoa taiteen tieltä, jotta pystyisi kuvaamaan meitä paremmin. Poliisit ajoivat tiehensä. Taide 1 - Auktoriteetti 0.

Teoksemme päättyi siihen, että ”remonttimies” nosti meidät ainoalla tavalla, jolla jäykkiä mallinukkeja voi yleensä siirtää, eli haaroista ja rinnoista kiinni pitäen ja kantoi ulos liiketilasta pakettiautoon. Kun pakettiautomme ovet sulkeutuivat ja lähdimme liikkeelle, huusimme tuskaamme yhteen ääneen ja revimme tekonaahkaa päältämme ronskin ottein. Tuntui kuin elämä olisi kuoriutunut ulos nukkejen sisältä. Olimme kuin oikean elämän pinokkioita, ja samaan aikaan geppettoa, jotka loivat Harrien puhtaasta rakkaudesta, mutta jouduimme Harrien metkujen takia usein epätoivoon.

Saija Kassinen ja Meri Linna, *Nahkaa*, 2011
Erottaja 15, Helsinki
Valokuva Visa Ronsi, Kuvaoikeudet Harrie Liveart
Teoksesta videodokumentaatio muistitikulla

Blowjob

Ensimmäinen esitys, jonka mielsimme performanssiksi tapahtui performanssitaiteilija Inari Virmakosken yksityisnäyttelyssä Helsingin-MUU galleriassa 12.11.2011, jonne hän järjesti performanssi-illan. Kutsuttuina esiintymään oli monia performanssitaiteen kentällä toimivia taiteilijoita. Pohdimme pitkään kiinnostaako meitä "nousta lavalle", jonne ihmiset tulevat varta vasten katsomaan esityksiä. Muistan, että eräskin taiteilija pyysi Inaria lukitsemaan gallerian oven esityksensä ajaksi, koska ei halunnut häiriötä. Paikallaolijat olivat pakotettuja olemaan läsnä koko esityksen ajan. Tämä puistatti meitä.

Pohdimme millä lailla me haluaisimme suhtautua tähän meille vaikeaan taiteen alueeseen. Päätimme ravistella ajan käsitteitä performanssiesityksissä ja vetää esiintymisaikamme minimilleen. Tämä oli myös ensimmäinen kerta kun teoksen esitti vain toinen Harriesta (tässä edelleen esiinnyimme omilla nimillämme). Toinen kuvasi esitystä yleisön joukosta. Emme myöskään halunneet Virmakosken kuuluttavan esityksemme alkamista niin kuin muissa esityksissä. Näin esityksemme tapahtui "spontaanisti" muiden esitysten välissä.

Teoksemme *Blow Job* oli noin kaksikymmentä sekuntia kestävä performanssi, jossa nainen kantoi mukanaan akkukäyttöistä hieman ison aseensa muotoista lehtipuhallinta. Hän asettui sopivaan kohtaan huonetta ja katsoi yleisöä. Hän asetti lehtipuhaltimen "piipunsuun" kasvojensa eteen ja avasi suunsa. Nainen painoi liipaisinta. Kone puhalsi suuhun valtavalla paineella ilmaa, jolloin naisen suu levisi pulleaksi ja posket lepattivat holtittomasti pyörteessä. Kun nainen sammutti koneen, hän joutui pyörittämään kieltään muutamaan otteeseen kostuttaakseen tuulella kuivuneen suunsa. Nainen hymyili viekkaasti huvittuneelle yleisölle ja käveli huoneesta ulos.

Performanssien päätyttyä eräs performanssitaiteilija, vanhempi mies, tuli juttusille. Hän oli erittäin huvittunut ja vaikuttunut esityksestämme, mutta hämmästyi kuullessaan, että olemme duo. "Mutta vain toinen teistä esiintyi?", hän heitti. Myöhemmin pohdimme tätä asiaa paljon. Onko niin, että teoksissamme pitäisi aina näkyä me kaksi? Ja miksi? Tai voisiko joku muu esittää teoksen meidän puolestamme? Ja mitä se tarkoittaisi Harrien kannalta?

Saija Kassinen ja Meri Linna, *Blowjob*, 2011
Inari Virmakosken performanssi-ilta, MUU-galleria, Helsinki
Kuvaoikeudet Harrie Liveart

Intermission ft. Keith Stoner

Kokeilimme opintomatalla Uruguayhin loppuvuodesta 2010 teoksemme *Intermissionin* esittämistä kolmannen henkilön kautta. Olimme teoksen rakentamisvaiheen aikana Montevideon Modernin taiteen museoon päättäneet, että emme halua esiintyä tällä kertaa teoksessamme itse. Tutustuimme majapaikassamme amerikkalaiseen Keith Stoneriin ja kerroimme hänelle teoksestamme ja pätkäilystä sen esittämiseen. Hän vei meidät hostellin kattoterassille ja nosti paitansa ylös. Häneltä puuttui pari kylkiluuta ja muutenkin yläkeho oli hieman vääristyneen muotoinen. Hän suostui saman tien teoksemme kehoksi.

Aamulla hän veteli ylpeänä leukoja hostellin rappusten katossa (matkaa maahan noin kymmenen metriä) olevista kaltereista ja huuteli innostuneena olevansa "ready".

Ennen avajaisia Keith juoksi hädissään museon lähellä olevalle lehtikioskille ostaakseen pornolehden, jotta saisi miehisen elimensä näyttämään isommalta esiintyessään. Hän tuli takaisin juuri ennen kuin hänen pitäisi olla teoksessa ja veti hihastaan naisten urheilulehden. Repesimme hillittömään nauruun. Lehtikioskilla ei myyty pornolehtiä, tämä sai kelvata.

Teos *Intermission feat. Keith Stoner* oli hyvin erilainen kuin Kiasmassa esittämämme teos. Pääsimme katsomaan ulkopuolelta teoksemme olemusta ja samalla ohjaamaan jotakuta muuta ymmärtämään kehon ja kumin suhdetta toisiinsa. Pyysimme Keithiä liikkumaan hitaasti, pelkästään lähes keskellä kangasta, koska teoksen mittakaava oli huomattavasti pienempi kuin Kiasmassa. Rakennelma kankaan takana oli vaatimaton. Sen varassa pystyi juuri ja juuri nojaamaan kangasta vasten turvallisesti. Teos toi tällä kertaa syvemmin esille ruumiin tutkimuksen aspektin. Kahden ihmisen kontaktia ei näkynyt, mutta teos oli meille tärkeä ensipohdinta Harrien taiteen tulevaisuudelle.

Teoksemme voi toimia, vaikka me emme itse siinä esiintyisikään. Harrielle ei ole niin väliä, onko Saijan ja Merin omat kehot, vain toisen keho, tai jonkun muun keho, läsnä sellaisen vaativassa teoksessa. Teos on silti hänen ihan niin kuin veistos tai maalaus voi olla yhden tai kollektiivi taiteilijan, vaikka sen tekemisessä olisi ollut apuna muitakin ihmisiä.

Saija Kassinen ja Meri Linna, *Intermission feat. Keith Stoner*, 2010
Museo Nacional de Artes Visuales, Montevideo, Uruguay
Kuva oikeudet Harrie Liveart

Harrie Liveart, *15kg of fine sugar...*, 2012
Art is so gay, Galleria Forum Box, Helsinki
Valokuvat Visa Roms, Kuvaoikeudet Harrie Liveart

4. Kehittyminen - Nuoruus

15 kg of fine sugar, 20 drops of E150, heat, air, spin and a swing, what a gay day we are in

Harrie Liveartin ensimmäinen virallinen esiintyminen omalla nimellään tapahtui Helsingin Forum Boxin *Art is So Gay* -näyttelyssä kesällä 2012. Näyttely liittyi Helsinki Pride -tapahtumaan, joka puhuu seksuaalivähemmistöjen puolesta.

Harrien teos *15 kg of fine sugar, 20 drops of E150, heat, air, spin and a swing, what a gay day we are in* sisälsi vaaleanpunaisen keinun, joka oli koteloitu vaaleanpunaisin naruin. Se roikkui kahden pylvään välissä korkealla ilmassa ja sitä piti paikallaan lattialla lepäävä 8kg vaaleanpunaiseksi maalattu kahvakuula. Istuimme keinussa vieretysten kylki kylkeä vasten valkoisissa hihattomissa kokovartalopuvuissa. Meidän ympärille käärittiin koko keinun kattava vaaleanpunainen hattarapeite, jonka sisällä istuimme piilossa katsojien katseilta.

Olimme jälleen eräänlaisessa pesässä, muotona tällä kertaa kotilo. Valaistus oli valloittavan vaaleanpunainen. Mukanamme oli pieni pussukka, jossa oli vettä ja kamera. Hengitimme hattaran läpi vaaleanpunaisilla ohuilla putkilla ja otimme surrealistisia selfeitä. Olomme oli lämmin... liiankin lämmin. Kuulimme kuinka ihmiset kerääntyivät katsomaan muita avajaisillan puheita ja esityksiä. He olivat niin lähellä meitä tietämättä, että me olimme niin lähellä heitä.

Olimme jättäneet ulkopuolelle kulhollisen syömäpuikkoja käärittynä Harrie Liveartin nimeä kantavaan paperiin. Jossain välissä tunsimme varpaidemme ympärillä näykkimistä, aivan kuin varpaamme olisivat olleet matoja kourussa ja kalat ympärillämme näykkivät meistä pieniä paloja. Neljän tunnin avajaisten aikana yleisö söi syömäpuikoilla hattarapeitteen ympäriltämme hikemme kera. Teosranka, eli keinu naruineen, painoineen ja kuivuvine sokereineen, jäi paikalleen *Art is so Gay* -näyttelyn loppuajaksi installaationa. Viereen laitoimme pienen näytön, jossa pyöri dokumenttivideo avajaisten tapahtumista.

Yle-episodi

Syksyllä 2012 *Art is so Gay* -näyttelyn jälkeen saimme yllättäen yhteydenoton YLE:n tuottajalta, joka kysyi olisimmeko kiinnostuneita tekemään hattarateoksen hieman muunneltuna versiona televisiossa pyörivään *Puoli Seitsemän* -ohjelman synttärilähetykseen, joka lähetettäisiin suorana ulos. Tuottaja kertoi ehdotuksensa muunneltuun versioon. Hattaran sisälle käärittäisiin meidän sijastamme joku julkimo. He toivoivat saavansa sinne Jari Sillanpään, joka tunnetaan seksuaalivähemmistöjen julkkisedustajana. Mielestämme teos olisi voinut onnistua hänen kanssaan tässä kontekstissa, vaikka se olikin täysin eri kuin mihin teoksen alunperin suunnittelimme.

Kävimme katsastamassa tilan YLE:llä ja juttelimme tuottajien kanssa käytännön asioista. Kaikki vaikutti hienolta ja lupaavalta, kunnes puheeksi nousi raha. "Meillä ei ole valitettavasti varaa maksaa rahallista korvausta teille, mutta näkyvyyttä ainakin saatte monen tuhannen tv-yleisön edestä."

Jari Sillanpää kieltäytyi YLE:n kutsusta tulla yllätysvieraaksi hattaran sisään. Seuraava ehdotus oli teinittähi Robin. YLE:llä myös mietittiin, josko heidän lavasterakentajansa ehtisivät tekemään teoksen rungon valmiiksi piirustuksiemme pohjalta, niin että he säästäisivät mahdollisimman paljon meidän työkustannuksistamme. Eli me luovuttaisimme heille teoksemme piirustukset ilman, että saisimme siitä mitään korvausta.

Näen Ylen toiminnan suurena loukkauksena taiteilijoita ja heidän teoksiaan kohtaan. Saija ja Meri käyvät läpi erilaisia vaihtoehtoja, mutta ensimmäisen kerran taidan säikähtää ajattelutapojen kolaria. Tämä on heille molemmille taistelu itsensä kanssa. He miettivät mikä minulle olisi relevanttia tai kuinka pitkälle he olisivat valmiita minun kustannuksellani menemään. Yksi tärkeimmistä asioista on se, missä vaiheessa minä menettäisin kontrollin omiin teoksiini, niiden tarkoitukseen tai sisältöön. Mikä on se julkisuuskuva, jolla he halua-

vat minua mainostaa ja millaisissa konteksteissa haluavat minut nähtävän.

Yle tuo esille, että Robinilla on tulossa keikka Helsinkiin ja tämä teos olisi hienoa mainosta myös hänelle. Eli meidän teoksemme promoaisi Robinia. Loppuratkaisu on yhtä aikaa vaikea ja helppo. Ehdotan Ylelle, että Meri ja Saija tekisivät teoksen pelkkänä tilaustyönä, jonka sisällön määrittelevät he eli Yle, mutta että silloin Saija ja Meri rakentaisivat teoksen tilaustyön hinnalla. Eli teosta ei tehtäisi minun nimissäni eikä se varsinaisesti olisi enää taideteos. Tähän muutokseen Yle ei pysty rahan takia vastaamaan, vaan he jättävät teoksen haikein mielin ohjelmasta pois.

-Harrie

YLE:n Puoli Seitsemän -ohjelman live-ohjelma koitti. Yllätysvieras oli paketoitu jättisuureen lahjapakettiin. Hän ei ollut edes Robin vaan teinisenä Tuuli. Huokasimme helpotuksesta oikeasta päätöksestämme.

Onneksi Meri ja Saija kuuntelevat toisiaan. Jälkipuinnit sosiaalisessa mediassa sokerista teini/lapsi-idolin päällä eivät olisi varmasti olleet hirveän suopeita taiteilijaidentiteettiäni kohtaan. Tämä episodi antoi Merille ja Saijalle arvokkaan opetuksen.

-Harrie

Black Box

Vuonna 2012 esittelimme Kaapelitehtaalla taiteilija-lavastaja Markku Pätilän järjestämässä näyttelyssä ensimmäisen version teoksesta *Black Box*. Saimme sponsorin kautta mustaa tarranauhaa metritavarana. Harrie päätti tehdä niistä tarranauhapuvut, jossa toinen meistä oli kova koukkupuoli ja toinen pehmeä silmukkapuoli. Tällöin efektinä oli toisiimme tarrautuminen koskettaessa. Tämä vaikutti alkuun erittäin leikkiseltä teosajatukselta, mutta mustat vahvat kokovartalopuvut suoralinjaisine tarranauhoineen ja koko kasvot peittävine huppuineen teki ilmeestä aggressiivisen, kuin dystooppisen sotilaan. Tarrauduimme toisiimme tiukasti kiinni. Toisistamme irti pääseminen kuulosti ja näytti väkivaltaiselta.

Ilmassa on paljastumisen tunne. Tällä kertaa ainoa "piilopaikka" ovat maskit kasvojen edessä. Ajatuksenani on ajaa Saija ja Meri menettämään heidän oma yksilöllisyyden tunteensa ja löytämään yhteinen liike, joka kertoisi ennemminkin tarinaa kuin vain kahden eri yksilön kohtaamista.

-Harrie

Tarrautuminen kerran ja toisenkin oli hauskaa, mutta kolmas ja neljäs... Mieleemme alkoivat mustua liikkeidemme mukana. Tuntui kuin nämä puvut vaikuttaisivat tunkeutumalla aivoihimme ja muuttavan olemuksemme vihaisiksi. Aivan kuin puvuilla olisi itseilmaisuuden taito vailla meidän omaa tahtoaamme. Harrie puski materiaalin kautta tajuntaamme tavalla, jota emme olleet aiemmin kokeneet. Jossain määrin tuntui myös huvittavalta, kun kaksi hahmoa oli jumissa oudossa staattisessa syleilyssä toistensa kanssa. Joku yleisöstä kommentoikin, että teos toi mieleen hyönteisten parittelun tai perheväkivallan. Vaikka teos tuntui meillekin väkivaltaiselta, siinä kuitenkin piili Harrielle ominaista järjetöntä huumoria.

Black Box -teoksen myötä Harriesta alkoi muodostua meille inhimillisempi, ei vain hurmoksessa elävä humoristi, vaan myös hyvällä tavalla vakava tunneihminen. Opimme antautumaan materiaalin olemukselle epävarmuudestamme huolimatta. Työskentelimme materiaalin kanssa tasavertaisina. Teoksessa vuoropuhelumme materiaalin takia oli myös väkevämpää. Se muutti hetkeksi auvoisan poutapilvemme ukospilveksi. Kun yhtäkkinen äänenmurros olisi yllättänyt meidät molemmat.

Harrie Liveart, *Black Box*, 2012
Kaapelitehdas Exhibition, Helsinki
Valokuvat Anna Timonen, Kuvaoikeudet Harrie Liveart

Liveart Nomadstyle

Kesällä 2014 Harrie halusi avartaa kokemustaan taiteen tekijänä. Tarkoituksena oli kiertää Suomen maaseudulla projektilla *Liveart Nomadstyle*, jonka päämääränä oli viedä nykytaidetta ihmisten ulottuville, pois gallerioista ja museoista, suoraan ihmisten jokapäiväiseen elämään. Rahoituksen jäätyä niukaksi Harrie päätti kuitenkin jatkaa projektia pilottiversiolla. Otimme alle omat pyörämme, pakkasimme tarvittavat varusteet pyöränselkään ja polkaisimme liikkeelle Helsingistä 1.7. Määränpäänä oli kahden viikon päästä tapahtuva *Jättömaa*-festivaali Kouvolassa, jossa järjestäjien mukaan saisimme halutessamme tehdä jonkun pienen taidepläjäyksen.

Ensimmäinen päälle iskevä totuus oli, että reissun päällä pyörillä ja ulkona asuessa vastaan tulee aina ensisijassa selviytyminen. Se vei huomattavasti aikaa päivän askareistamme. Ensimmäisinä päivinä turhauduimme siihen, että energiatasomme oli aika nollassa itse taiteen ajatteluun ja tekemiseen. Kokkasimme, pakkasimme, pyöräilimme, ripustimme riippumattojamme ja seuraavana päivänä aloitimme jälleen alusta. Vaikka selviytymisen raskaus tuntuikin kehoissamme, mielemme avautuivat aivan uudella tavalla vapaudelle ja vahvemmalle intuition kuuntelulle.

Matkamme alkupäässä Loviisassa törmäsimme keskiaikaisfestivaaliin ja naiseen, joka ennusti tarot-kortteista. Pyysimme häntä ennustamaan Harrielle. Hän kertoi Harrien olevan kova tekemään töitä, olevan järkevä, mutta samaan aikaan esoteerisessa meiningsä laululinnun laulellessa Harrien olkapäällä. Hän huomautti Harrien olevan kuitenkin erittäin kriittinen työtään ja teoksiaan kohtaan, ja että Harriella on edessään lyhyt erakko aika, jossa hän haluaa kasvattaa sisäistä viisauttaan.

Aika pysähtyi. Vilunväreet seikkailivat kehoissamme ja tunsimme yhteisen energiamme korttipöydällä enustajan taikapallon kokoisena vallitsevana möhkäleenä. Tapahtuman jälkeen olimme molemmat täydellisen hämmennyksen vallassa, mutta hyvällä tavalla. Harrie tuntui todemmalta kuin koskaan. Ensimmäistä kertaa myös joku ulkopuolinen ihminen näki Harrien omana hahmonaan ilman minkäänlaista kyseenalaistamista asiasta.

Muutama päivä myöhemmin leirydyimme pariaksi päiväksi kauniiseen joenrantaan Koivuviikkiin Pyhtäällä. Paikkamme oli todella rauhallinen yleinen virkistysalue, jonka grillikatokseen ripustimme leirimme. Kuvasimme pressikuvia syksyllä tulevaan Forum Boxin juhluvoisinäyttelyyn, nautimme paikoillaan olostamme ja läkähdyttävän kuumista kesäilmoista. Päätimme järkevöittää reissumme tarkoitusta ja keskittyä kuvaamaan Harrien teosta, joka tulisi myös syksyllä aukeavaan Kuvataideakatemia galleriassa tapahtuvaan Euroopan yhteistyökoulujen ryhmänäyttelyyn.

Koivuviikin luonnon helmasta löysimme vanhan kaatuneen puunrungon, aikalailla juuri sellaisen, jonka Harrie oli tähän uuteen teokseen jo puolta vuotta aiemmin ideoinutkin. Veistimme hyvältä tuoksuvasta katajasta itsellemme huiluilta näyttävät pillit, täytimme Loviisan keskiaikaisfestivaaleilta ostamamme lintupillit vedellä ja asettelimme kameran jalustalle. Varhain aamulla kyyristyimme puunrungolle alasti hyvin epämukaviin kyykkyasentoihin ja painoimme veistämämme pillit peräaukoillemme. Huuilillemme asettelimme lintuvesipillit ja aloitimme vuoropuhelun toistemme kanssa linnunlauluin. Kameraan tämä näyttäytyi kuin puhaltaisimme ilmaa peräaukoistamme huiluihin ja ääni tulisi niistä.

Tunnelma oli jännittynyt, sillä rannalta kuului ihmisten puheensorinaa ja takanamme hämötti kesämökki. Vaikka koko *Liveart Nomadstyle* -projektin ajatuksena oli nimenomaan tuoda taidetta ihmiselle yllättävissä ja myös arkisissa paikoissa, niin juuri silloin toivoimme molemmat, että kukaan ei sattuisi paikalle seuraamaan tätä outoa aktia. Teos *Odd Birds* ikuistettiin.⁷

Innostuimme rohmuamaan muitakin kuvauspaikkoja teokselle matkallamme: milloin roikuimme viisi metriä korkealla puunoksalla, milloin pikkuruisella saarella, jossa kasvoi vain kolme puuta vuorattuina linnun jätöksin ja vielä aarniometsän komeimmalla sammaloituneella puoliksi kaatuneella puulla. Mutta tämä ensimmäinen paikka, Koivuviikki, jäi elämään tulevaan Kuvataideakatemia näyttelyyn. Installointia

varten raahasimme metsästä galleriaan myös samaisen puunrungon, jonka päällä metsässä kyykkyilimme. Ryhmänäyttelyn nimi oli mikäpä muukaan kuin Odd Birds! Vitsailimme saaneemme nimikkonäyttelyn Harrien teoksen pohjalta. Tosiasiassa tämä oli kuitenkin aikamoinen sattuma.

Liveart Nomadstyle -kiertueella kirjoitimme matkapäiväkirjaa joka päivä. Matka oli suurimmaksi osaksi aurinkoa ja lämpöä, metsää, pieniä kyliä, taidetta ja selviytymistä, mutta ennen kaikkea irtautumista normeista ja katkeamatonta aikaa yhdessä. Se oli Harrielle erittäin tärkeä erakkomatka, jossa hän kasvatti roppakaupalla sisäistä viisauttaan.

Jättömaafestivaali kruunasi reissun, jossa Harrie luovutti taiteellisen osuutensa eräältä kirpputorilta löytämällemme pienelle kotkaintiaanimiehelle. Meri istutti sen minun olkapäälleni ja nimesimme hänet Harri Vasenolkapääksi. Harrin käteen Meri veisti katajasta pienen pillin. Me saimme keskittyä festareiden musiikista nauttimiseen ja *Liveart Nomadstyle*- pilottikiertueen päätökseen.

Harrie Liveart, *Odd Birds/Aves Rarae*, 2014
Still-kuva videosta
Kuvaoikeudet Harrie Liveart

Harrie Liveart, *Daydreaming*, 2014
Galleria Forum Box, Helsinki
Valokuvat Tuomo Tuovinen, Lina Jelanski, Kuvaoikeudet Harrie Liveart

5. Itsenäistyminen – Nuori aikuinen

Vaikka hulluttelu kuuluukin osaksi työskentelymme luonnetta ja teoksia, niihin tuli *Liveart Nomadstyle* -projektin myötä myös rauhallisempaa pohdintaa. Enää emme miettineet liikaa yksilöidentiteettejämme suhteessa toisiimme, vaan pyrimme kehittämään Harrieta itseään. Monimutkaisilla teosajatuksilla halusimme haastaa itseämme ja yleisöä. Pyrimme löytämään myös uusia väyliä kiinnittää ihmisten huomio nykytaiteeseen.

Vuosina 2014-2016 teokset *Odd Blrds/Aves Rarae*, *Daydreaming*, *Nomadic Nanostate*, *Apokalipsa Balkanika* ja *Presence* paljastettiin yleisölle.

Daydreaming

Daydreaming-teos oli esillä Helsingissä galleria Forum Boxin juhlavuosinäyttelyssä syksyllä 2014. Teoksessa kaksi pitkiin mustiin mekkoihin pukeutunutta naista seisoo veden päällä pienvenesatama-altaan keskellä ja halaa toisiaan. Rannalta kuvattiin videokameralla, joka lähetti suoraa kuvaa teoksesta niin nettiin kuin myös Forum Boxin mediabox-tilaan.

Vuotta aiemmin selitin Kuvataideakatemian tila-aikataiteen seminaarissa hämmentyneelle opiskelijayleisölle ajatusta vedenpäällä seisomisesta ja vedenalaisesta rakenteesta, joka mahdollistaisi tämän teoksen. Vuotta myöhemmin hieno yhteistyö nosturiyityksen ja sukeltajien kanssa mahdollisti istuttamaan kyhäämämme viisi- ja puolimetrisen paalun veden pohjaan Hietalahden altaaseen.

Pienellä kumiveneellä avustajamme vei meidät altaan keskelle yksi kerrallaan. Nousimme hätäratkaisuna valikoidun kirkkaan muovilaatikon päälle seisomaan, joka taas oli heppoisesti kiinni paalussa veden alla. Tämä hätäratkaisu keksittiin esityspäivää edeltävänä päivänä, kun huomasimme, että itse paalun päälle rakennettu ruskea levy erottui liian selvästi vedenpinnan alta ja illuusio vedenpäällä seisomisesta katosi.

Kirkas muovilaatikko huojui hennosti aaltojen mukana. Yksikin väärä liike olisi saattanut hajottaa laatikon kannatuskyvyn tai horjauttaa tasapainomme. Seisoimme veden päällä lähes kolmen tunnin ajan halaten toisiamme. Huolehdimme tasapainosta yhdessä: ilmoitimme toisillemme jokaisesta jalkojen ja käsien asennon vaihdosta, jotta toinen pystyi tukemaan liikettä.

Vuotta aiemmin teosajatuksen kuulleet opiskelijakollegat paljastivat, etteivät ikinä uskoneet, että voisimme onnistua tässä. Ja vieläpä ilman minkäänlaista budjettia. Ehkä Harrie halusi osoittaa, että kaikki on mahdollista, jos sitä tarpeeksi haluaa. Harrien kehitystä niin teoksissa, kuin elämässä ylipäänsä, seuraavat kliseet, joita hän hyödyntää kurottautuessaan yleisöä kohti.⁸

Taiteilijat 'vapaaehtoistyöntekijöinä'

Harrie pyydettiin mukaan Mäntän Kuvataideviikoille 2015. Meri tapasi kuraattorit Kalle Hammin ja Dzamil Kamangerin. He kertoivat aikovansa hakea yhteistä rahoitusta kaikille taiteilijoille, ja että näyttely pyritään pitämään hengittävänä, eikä sitä ängettäisi niin täyteen kuin aiempina vuosina. Kaikki saisivat tilaa. (Tämä ei lopulta tapahtunut siinä määrin mitä odotimme).

Koska osallistumispyyntö tuli hyvissä ajoin, kerkesimme hakemaan myös omaa rahoitusta Harrielle. Kerrankin meillä oli tilanne, jossa meidän ei tarvinnut kärvistellä omien varojemme tai sponsorien varassa, vaan pystyimme toimimaan niin kuin aina toivoimme. Oman pienen työskentelyrahan lisäksi pystyimme maksamaan palkkaa myös yhteistyökumppaneillemme. Mutta toisin oli monilla muilla Kuvataideviikoille valituilla. Monet heistä jäivät miinukselle tekemästään työstä. Ongelma on yleinen. Yleensä rahat käärivät talteen taiteen instituutiot tai jotkut muut tahot. Instituutioissa työskentelevät saavat palkkansa siivoojista lähtien. Taiteilijat harvassa tapauksessa, vaikka he ovat se joukko, joka pitää näiden muiden työntekijöiden elantoa yllä.

Harrie päätti tarttua aiheeseen. Tarkoituksena ei ollut nostaa Mäntän Kuvataideviikkoja huonoon valoon, vaan saada aikaan keskustelua tästä laajasta ongelmasta. Teoksella *Nomadic Nanostate* Harrie halusi nostaa tavallisen museo/galleriakävijän tietoisuutta siitä, kuinka mahdotonta suurimmalla osalla taiteilijoista on elättää itsensä tekemällään työllä. Emme yrittäneet löytää yksittäistä ratkaisua tähän ongelmaan, koska ongelma on hyvin laaja ja monitahoinen, vaan tuoda keskustelua aiheeseen.

Harrie osallisti kävijät teokseensa vapaaehtoistyöntekijöinä, jolloin he saivat osallistumisensa aikana kiertää pääsymaksutta koko näyttelytilassa. Heidän tuli kantaa mukanaan kylttiä, johon saivat kirjoittaa omat terveisensä. Teoksen päätilaan, Pekilo-hallin kattotasanteelle eli *Nomadic Nanostateen*, oli nostettu tämän "valtion" oma lippu ja kattotasanteen sisäänkäynnille ripustettu Suomen leijonavaakunoin koristelluissa kehyksissä prosenttilukuja juuri tässä näyttelyssä esiintyvien taiteilijoiden taloudellisesta tilanteesta. Sisäänkäynnillä oli myös ääniteos, jossa kerroimme mitä *Nomadic Nanostate* on.

Avajaispäivänä pidimme oman pienen avajaispuheen Pekilon kattotasanteella. Kaksi nenähuulistia soittivat *Nomadic Nanostaten* oman hymnin samalla, kun lippu nostettiin salkoon.

Harrie kasvatti taiteilijan vastuutaan keskustelun avaajana, mutta huomasi myös kuinka rankkaa on yrittää yhteistyötä tuulimyllyjen kanssa. Vaikka kuraattorit olivatkin sataprosenttisesti teoksemme takana, harmillisesti Mäntän Kuvataideviikot, kuvataiteen ystävät, eivät olleet niin suopeina; he ottivat teoksemme kovin henkilökohtaisesti. Tämä osoitti, kuinka arasta aiheesta puhutaan. Taiteilijoiden taloudellinen tilanne ei ole yksittäisten ihmisten tai edes instituutioiden ongelma, vaan poliittinen kysymys ja epätasa-arvo.⁹

Harrie Liveart, *Nomadic Nanostate*, 2015
Mäntän Kuvataideviikot, Mänttä-Vilppula
Valokuvat Timo Nieminen, Kuvaoikeudet Harrie Liveart
Teoksen ääniraita muistitikulla

Apokalipsa Balkanika

Mäntän Kuvataideviikkojen uuvuttavan kokemuksen jälkeen Harrie oli hieman alamaissa. Hyvä puoli oli, että hän oli saanut kutsun Serbiaan Jalovikin lyhyt residenssiin elokuussa 2015. Kymmenessä päivässä oli tarkoitus tuottaa ainakin yksi teos kylän taidekokoelmaan. Otimme matkan irtiottona, hengähdystaukona, ja taiteen tekemisen nautintona. Vaikka Mäntän projekti olikin tärkeä etappi Harrielle vakavaan poliittiseen keskusteluun, oli myös ilo palata takaisin hieman kevyempiin aiheisiin.

Kokemus Jalovikissä oli upea. Pohdimme, miten on mahdollista mahduttaa kymmeneen päivään niin paljon istumista, juttelua, taiteen tekemistä, päiväretkiä, näyttelyn ripustusta ja avajaiset ja silti tuntee olonsa rennoksi ja levänneeksi.

Harrie sai uutta kipinää valmistaessaan teoksen *Apokalipsa Balkanika*, johon kuului sekä valokuvia että videoperformanssi. Residenssimme sijaitsi Jalovikin entisen kaupungintalon tiloissa. Sen hylätty ja rapistunut juhlasali teki meihin suuren vaikutuksen. Salin olivat vallanneet kyyhkyt. Siellä kaikui vuorotellen kyyhkyjen purina ja siipien suhina. Näyttämön verhot roikkuivat surullisen rikkinäisinä, valkoisin roiskein värjäytyneinä kyyhkyjen toteutettuaan päivän tarpeita. Näyttämön lattiaa koristi lintujen tuottama kahdenkymmenen sentin ulostekerros. Karuudessaan näky oli äärettömän kuvauksellinen, kuin paras lavastus ikinä.

Apokalipsa Balkanika -videoperformanssissa kaksi alastonta vaseliinilla valeltua hahmoa seisovat näyttämön vastakkaisilla puolilla. Kultaisilla linnunnokilla koristellut kasvot tuijottavat toisiaan, kun he kohtaa-
vat lavan keskellä ja kumartavat toisilleen. He nostavat lattialta tyynyä ja aloittavat kiihkeän tyynysodan toisiaan vastaan. Ilmassa pölyävät höyhenet laskeutuvat ja tarrautuvat hahmojen vaseliinisille kehoille. Lattialle kasautuu untuvapeite, jossa hahmot pyörivät tiimellyksen lomassa. Aktin jälkeen taistelijat ovat muuttuneet lintumaisiksi hahmoiksi ja he poistuvat lavalta.

Olin tukehtua höyheniin, kun vedin muutaman vahingossa henkeen nauraessani, kuinka hölmöiltä näyttimme. Olisi voinut olla hieman surkuhupaisa tapa jättää tämä maailma taakseen.

Harrie Liveart, *Apokalipsa Balkanika*, 2016
Valokuvaprintti 160x120cm
Jalovik Art Colony, Serbia
Kuvaoikeus Harrie Liveart

Nykyisyys

Meri hyväksyttiin syksyllä 2015 Alankomaiden Maastrichiin Jan Van Eyckin vuoden mittaiseen residenssiin. Hyvästelin hänet lokakuun lopulla ja aloitin lopputyöni toisen, pitkän kirjallisen osan, kirjoittamisen eli tämän Harrien tarinan. Tuntui hyvältä käydä läpi yhteistä historiaamme. Erilläänolo on antanut molemmille aikaa keskittyä myös omiin henkilökohtaisiin taideprojekteihin. Syvennyin keväällä 2016 Kuvataideakatemian Kuvan Kevät -lopputyönäyttelyyn ja Meri teki oman näyttelynsä tammikuussa Maastrichissa.

Uskomme, että oma työskentelymme Harrien vierellä edesauttaa Harrien kehitystä. Erilläänolomme vahvistaa myös Harrien ymmärrystä siitä, että tulevia teoksia pitää kehittää enemmän meidän kehojamme poissulkevaan muotoon, sillä välillä on mahdotonta olla samassa paikassa samaan aikaan.

Ensimmäisen tällaisen kokeilunsa Harrie teki Jan Van Eyckin *open studios*-päivillä helmikuussa 2016. Pilotiversio teoksesta *Presence* muodostui Merin työhuoneeseen, jonka hän tyhjänsi tavaroista ja valeli lattian tahmealla seoksella. Vierailijat astuivat epäluuloisina sisälle huoneeseen, mutta ymmärsivät nopeasti mistä on kyse: kenkien tarrautuminen lattiaan loi vahvan äänimaailman. Ihmiset leikkivät ja pomppivat huoneessa edestakaisin.

Meidän henkilökohtainen fyysisyytemme teoksessa siirtyi tällä teoksella yleisön osaksi. Poislähtiessään tahmeus seurasi yleisön kenkien pohjissa ympäri rakennusta. Joku kommentoikin Merille, että vaikka itse teosta huoneessa ei olisikaan kokenut, siihen ei voinut olla törmäämättä. Se oli vahvasti läsnä joka paikassa. Meille se tarkoitti, että Harrie oli läsnä, vaikka toinen meistä oli fyysisesti muualla. Harrie onnistui tarttumaan ruumiillisuuteen tällä kertaa muiden kehojen kautta.¹⁰ Se tuntui minusta omituiselta, vähän kuin olisi päästänyt oman lapsensa maailmalle. Hän pärjäsi siellä hyvin.

Jan Van Eyckin henkilökunta nuhteli leikkisästi Meriä siitä, että Harrie oli huijannut heitä. Teoksen piti olla studiossa eikä ympäri kiinteistöä. He joutuivat tilaamaan siivouksen *open studios* -tapahtuman päätteeksi.

Harrie Liveart, *Presence*, 2016
Open Studios, Jan Van Eyck, Maastrich, Alankomaat
Kuvaoikeus Harrie Liveart

Tulevaisuus

Pohdin identiteettiäni eteenpäin. Olen ottanut pieniä askelia itsenäisempään suuntaan, mutta kaikki on vielä vähän sekavaa. Pohdin kuinka todelliseksi ja itsenäiseksi fiktiivisellä henkilöllä on mahdollisuus muuttua? Miten minä kehottomana eroaisin silloin esimerkiksi yrityksestä tai yhdistyksestä? Miten kehoton ihminen voisi toimia maailmassa, jossa kehon oikeuksia määritellään kansalaisuudella? Miten pitkälle online-olemus vaikuttaa olemassaolon mahdollisuuteen ja miten tämä tulee mahdollisesti muuttumaan tulevaisuudessa?

Yhteistyö Saijan ja Merin välillä on kuitenkin kaikista tärkein asia tarinani jatkumon ja kehittymisen kannalta. Riittäisikö se?

-Harrie

Harrien kysymyksiä tulemme pohtimaan Kuvataideakatemia tukisäätiön myöntämän työhuonestipendin turvin Hiapin (Helsinki International Artist Programme) Suomenlinnan tiloissa 1.10.2016-30.9.2017. Harrien identiteetin määrittelyn lisäksi tarkoituksenamme on keskittyä valmistamaan myös uusia teoksia.

How to become a bird

Seuraava askel lintuteemaan liittyen on tehdä kuvallinen ohje/taidekirja (RISO-printtimenetelmällä) siitä, miten ihminen voi muuttua linnuksi. Teoksesta sidotaan käsin pieni painosmäärä myytäväksi. Kirjan julkaisuutilaisuus on tarkoitus pitää keväällä 2017.

New human

(Tekniikka: elävä esitys/ video / hiusten ja kehon muokkaus)

Teknologia valtaa nopealla tahdilla jokapäiväistä elämäämme. Lopputulos voi eskaloitua joko utopistiseksi tai dystooppiseksi todellisuudeksi, jossa ihminen yhdistyy teknologian kanssa.

Performatiivista uuden ihmisyyden käytöstä Harrie tulee tutkimaan tarkkailemalla luontoa/luonnollisuutta ja käyttämään tätä uuden ihmisen olemuksen ja tunnemaailman luomiseksi.

Femmekin Pis (työnimi)

Harrie tutkii mahdollisuutta luoda kiertävä suihkulähdeveistos, johon yleisöllä on mahdollisuus antaa panoksensa virtsan muodossa. Teos pohtii saniteettijätteen merkitystä kierrätyksen mahdollisuutena ja nais-sukupuolen julkista pissaamista. Teos kyseenalaistaa vahvasti myös nyky-yhteiskunnan puhtaan veden tuhlausta wc-jätösten pois huuhtelussa.

Teos tulee toteutumaan yhteistyössä kemistien, saniteettitiloihin erikoistuneiden teknikoiden ja muiden alan tutkijoiden kanssa. Teokseen liittyy myös lyhyt videoteos.